

MÄNTYHARJUN KUNTA

**Talousarvio 2023 ja
taloussuunnitelma 2024-2025**

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
2 TILASTOTIETOA TOIMINTAYMPÄRISTÖSTÄ.. ..	5
3 TALOUSARVION YLEISPERUSTEET	7
2.1 Kuntakonsernin tavoitteet	8
4 KÄYTTÖTALOUSOSA	10
4.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	10
4.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA	10
4.3 KUNNANVALTUUSTO	10
4.4 HALLINTOPALVELUT	11
4.5 SIVISTYSPALVELUT	13
4.6 TEKNISET PALVELUT	17
5 INVESTOINTIOSA	22
6 TULOSLASKELMAOSA	23
7 RAHOITUSOSA	25
8 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	26

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Sote-uudistus muuttaa kuntataloutta voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus siirtyvät hyvinvointialueelle vuonna 2023. Periaatteessa kuntatalouden tilanteen pitäisi helpottua sote-uudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta, mutta samaan aikaan tulojen pienentyessä kunnan mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Tämä uudistuksen verotuloja leikkaava vaikutus ei kuitenkaan täysimääräisesti näy vielä vuonna 2023 kunnallis- ja yhteisöverotuloissa, sillä osa aiempien vuosien kunnallisveroista tilittyy ensi vuodelle vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti. Kuntatalouteen jää sote-uudistuksen jälkeenkin menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, kun kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2025 tuloja suurempina. Suhteellinen velkaantuneisuus kasvaa merkittävästi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkeenkin.

Sote-uudistuksen myötä kunnan tuloveroprosentti leikkautuu lakisääteisesti 12,64 prosenttiyksikköä, joten vuonna 2023 se on 8,11 %. Tuloveroprosenttia kunta voi seuraavan kerran tarkastella vuodelle 2024. Jatkuva verojen korottaminen ei kuitenkaan voi olla ratkaisu kuntatalouden ongelmiin. Essoten viimeisten vuosien rajusti kasvaneet kustannukset tulevat vaikuttamaan alueen kuntien saamiin valtionosuuksiin ja on esitetty arvioita, että vuodesta 2023 eteenpäin kunta ei tulisi saamaan ollenkaan valtionosuuksia.

Vuodelle 2023 kunnan ennakoitaan saavan verotuloja 13,47 M€. Tästä ansioverojen tuotoksi arvioidaan 8,22 M€ (61 %), kiinteistöverotulojen kokonaismääräksi 2,82 M€ (21 %) ja yhteisöverotulojen määräksi 2,43 M€ (18 %). Kunnan oman toiminnan osalta talousarvion toimintakuluissa ei ole merkittävää muutosta, vaikka kesällä 2022 tehty palkkaratkaisu aiheuttaa inflaatiokehityksen ohella kulujen kasvupaineita.

Investointien hyvä suunnittelu ja oikea-aikainen toteuttaminen sekä veroprosenttitasojen säilyttäminen kilpailukyisellä tasolla edellyttävät toimintakulujen hallintaa, sillä tulo-rahoitus tulee tulevina vuosina alenemaan. Vuosille 2023 ja 2024 kohdistuva isoin investointi on keskuskeittiön ja ruokalan rakentaminen. Muilta osin investointiohjelma onkin maltillinen, sillä panostukset ovat pääosin normaalia ylläpitoa. Vuodelle 2023 suunnitellut investoinnit kasvattavat talousarviolainojen määrän vuoden loppuun mennessä noin 23 M€:oon, joka on asukasta kohden laskettuna 4137 €/as. Suunnitellut investoinnit tulevalle kolmelle vuodelle velkaannuttavat kuntaa, vaikka investointien rytmityksellä pyritäänkin lainamäärää pitämään maltillisena.

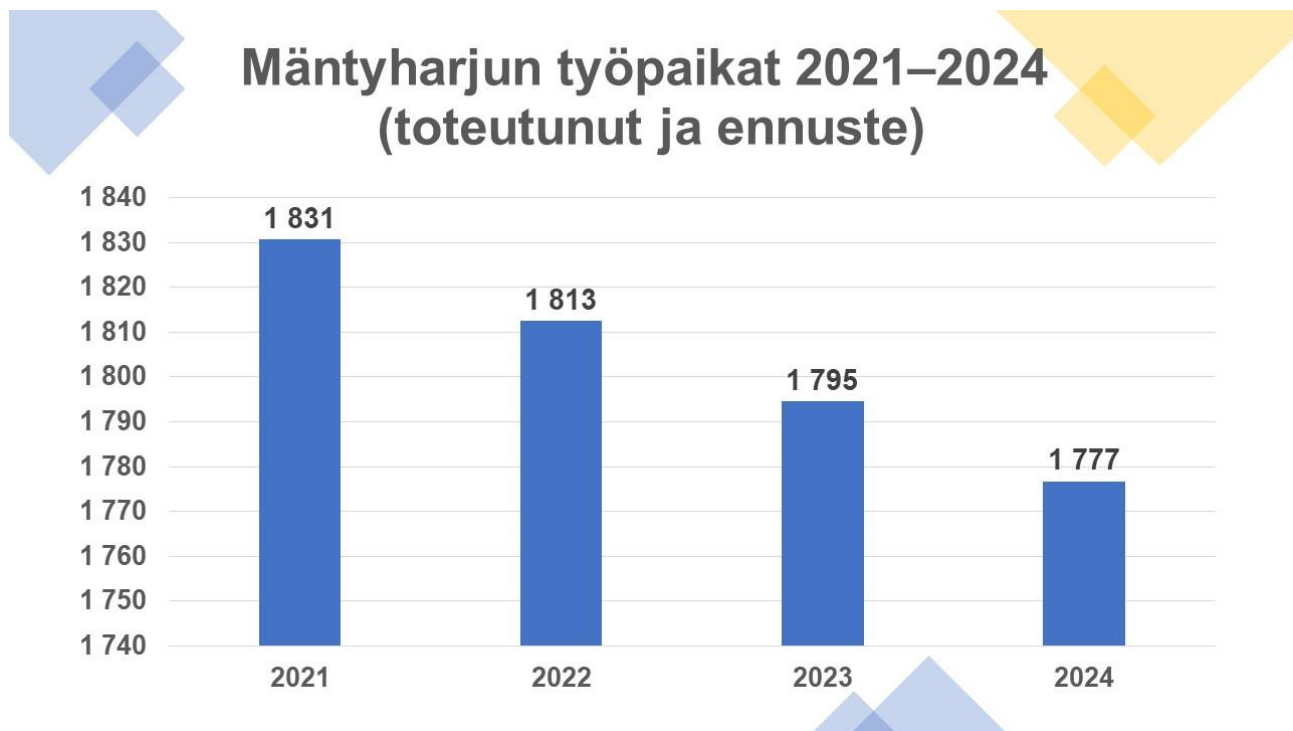
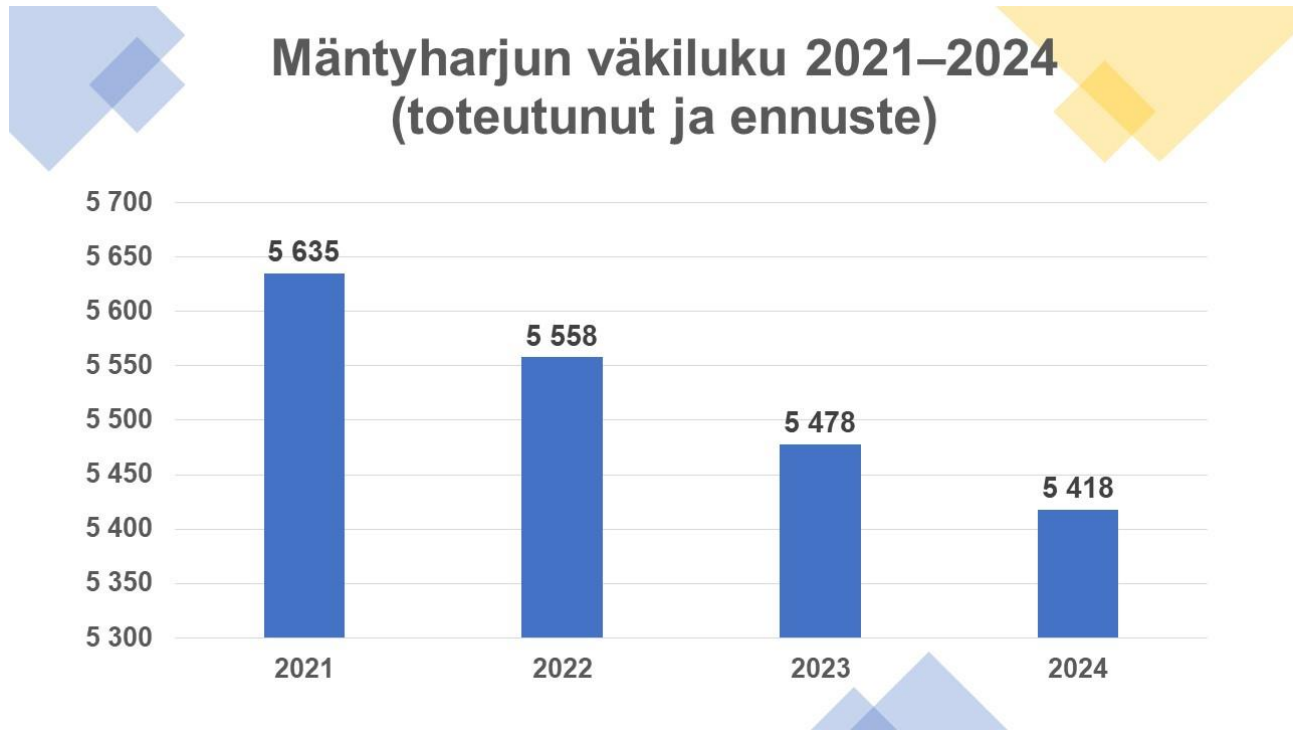
Veropohjan rapautuminen voi olla uhkana monessakin pienessä kunnassa, jos väestöennusteen mukainen demografiakehitys jatkuu ja muuttoliike ei pysty kehitystä riittävästi jarruttamaan. Tarkkaan harkitut sopeuttamistoimet ja rakenteellisten muutosten valmistelu tulee aloittaa jo vuonna 2023, jotta kuntalaisille tuotetut palvelut voidaan turvata jatkossakin. Kaikenlaista uutta menokasvua tulee välttää, vaikka lakisääteisten palvelujen lisäksi elinvoimaan, kunnan veto- ja pitovoimaan, tulisi myös panostaa.

Mäntyharjussa 12.12.2022

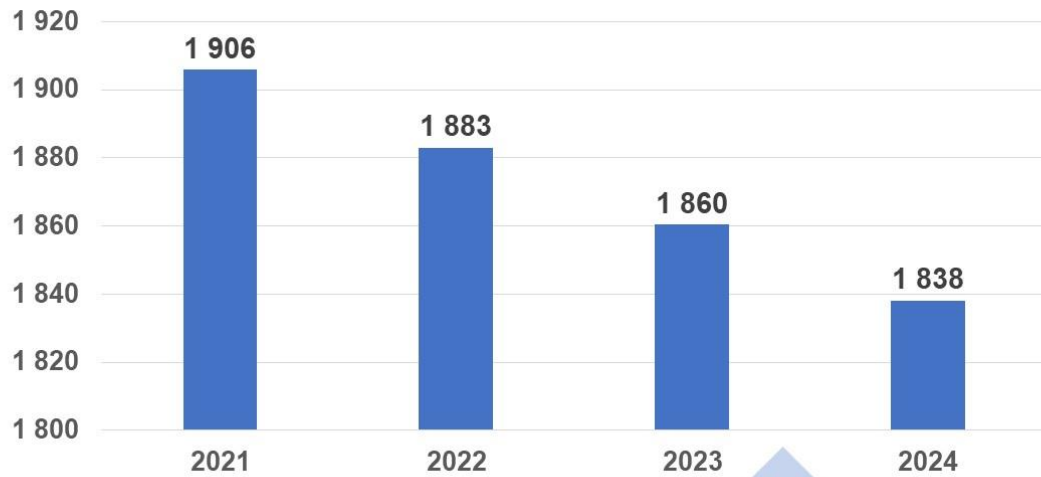
Jukka Ollikainen
kunnanjohtaja

2 TILASTOTIETOA TOIMINTAYMPÄRISTÖSTÄ

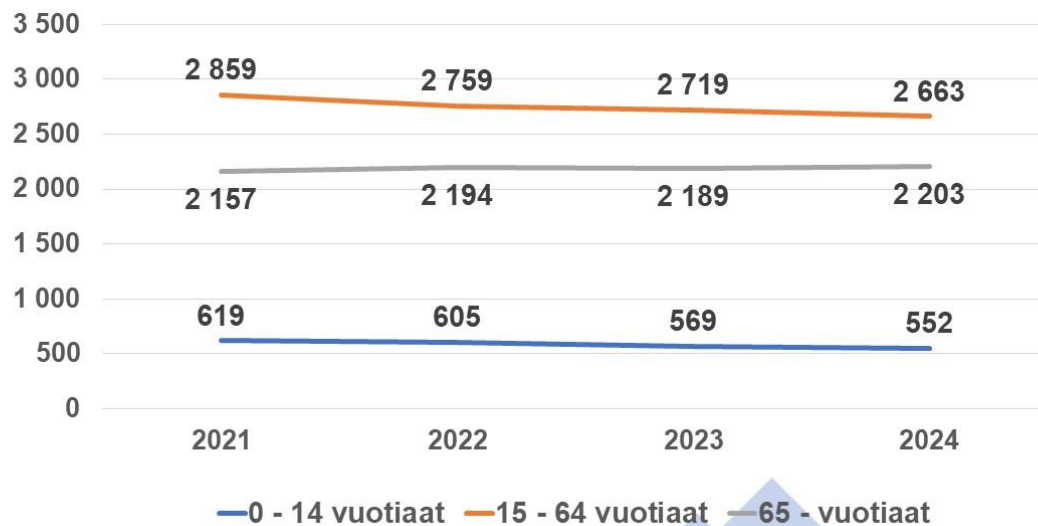
Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen väestöennuste-, väestörakenne- ja työssäkäyntitilastoihin.

Mäntyharjun työlliset 2021–2024 (toteutunut ja ennuste)

Mäntyharjun ikärakenne 2021–2024 (toteutunut ja ennuste)

3 TALOUSARVION YLEISPERUSTEET

Vuoden 2023 talousarvion perusteet:

tuloveroprosentti 8,11 %

kiinteistöveroprosentit:

yleinen kiinteistöveroprosentti (Kvl 11 §), 1,10 %

vakituinen asunto 0,55 %

rakentamaton rakennuspaikka 2,0 %

muut asunnot (Kvl 13 §, vapaa-ajanasunnot) 1,15 %

verotulokertymä 13,468 M€

valtionosuudet perustuvat viimeiseen vm:n valtionosuuslaskelmaan 1,987 M€

toimintakulut (ulkoinen) 18,694 M€, laskua 63,9 %,

toimintatuotot (ulkoinen) 4,762 M€, laskua 8,35 %,

vuosikate 1,606 M€,

henkilöstökulut 9,198 M€, laskua 7,9 %

palveluiden ostot (ulkoinen) 5,740 M€, laskua 84,7 %

suunnitelmapoistot 1,593 M€

tilikauden tulos 13 554 €

investoinnit (netto) 2,956 M€

asukasmäärä 5567 (30.9.2022 tilanne)

Talousarvion rakenne

Kuntien talousarviokäytännön yhdenmukaistamiseksi talousarvion rakenteesta säädetään laissa. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Vuoden 2023 talousarviokirjassa on yksiköiden toiminnan tavoitteet ja kuntastrategian toimialakohtaiset tavoitteet.

Talousarvion käyttötalousosan tuloslaskelmaan on sisällytetty suunnitelmavuodet 2024 ja 2025. Näiltä osin tuloslaskelman luvut perustuvat jo käytettävissä oleviin ennusteisiin (verotulot, valtionosuudet) ja talousarvion investointiosan kustannuksiin (rahoituskulut ja poistot). Toimintatuottojen ja toimintakulujen kehitystä on ennakoitu pidemmän ajan trendien ja tehtyjen päätösten / tavoitteiden kautta.

Talousarvion toteutumisen tarkastelu

Tavoitteiden toteutumista tullaan tarkastelemaan lautakunnissa sekä kunnanhallituksessa säännöllisesti.

Tuloslaskelma osoittaa, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin.

Investointiosa osoittaa hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot. Investointimenot ja –tulot budjetoidaan arvioidun rahankäytön ja tulokertymän mukaan. Investoinnille merkitty tulon saanti on edellytys investoinnin käynnistymiselle.

Rahoitusosa osoittaa, miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se katetaan.

Talousarviossa on:

- 1) Tuloslaskelma
- 2) Yleiskulu: Kunnan yleiskulu 6,6 % ja kunkin osaston yleiskululisää on lisätty kustannuspaikoittain.
Kunnan yleiskustannuksena on kohteille jaettu mm. tilintarkastuksen ja kunnanhallituksen hallinnon sekä henkilöstöhallinnon ja taloushallinnon kustannukset. Lisäksi yleiskustannuslisänä on jaettu yleishallinnon, työmarkkinatoiminnan, virkistyksen, työsuojelun, henkilökunnan työterveyshuollon ja tyky-toiminnan kustannukset.

Osastojen yleiskustannuksena on jaettu osaston hallinnon kulut kohteille.

Talousarviossa on myös nettobudjetoituja yksikkö. kansalaisopisto, joissa vahvistetaan joko minimitappio tai maksimivoitto, joka on sitova tavoite.

- 3) Investointiosa;
- 4) Rahoitusosa; lainojen kokonaismäärä lisääntyy 2,8 milj.€

3.1 Kuntakonsernin tavoitteet

Kuntalain 13§:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Em. tehtävän hoitamiseksi kuntakonsernille on asetettava konsernitason tavoitteet ja näistä johdettavat tytäryhtiökohtaiset tavoitteet.

KUNTAKONSERNILLE ASETETUT TAVOITTEET							
	TP	TP	TP	TP	TA	TS	TS
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kuntakonsernin vuosikatteen tulee olla vähintään 150 % konsernin kokonaispoistoista	19 %	165 %	96 %				
Kunnan tuloveroprosentti on enintään 0,5 % korkeampi kuin kaikkien kuntien edellisen vuoden painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	19,75	20,25	20,75	20,75	8,11	8,11	8,11
Kuntien painotettu ka	19,88	19,97	20,02				
Asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä tulee olla maksimissaan 120 % kaikkien kuntien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän	5286	5662	6126				
Valtakunnalliset kuntakonsernin lainat / asukas ka	7105	7454	7457				
Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on enintään 50 %	63 %	54 %	54 %				
TYTÄRYHTIÖILLE ASETETUT TAVOITTEET							
Tytäryhtiön tulee raportoida talouden ja toiminnan toteutumisesta kolmannesvuosittain	k	k	k	k/e	k/e	k/e	k/e
Vuositulo positiivinen ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja:							
Kiinteistösaakeyhtiö Keskiväli	k	e	k				
Mäntyharjun Yrityskiinteistöt Oy	k	e	e				
Tytäryhtiön talousarvioesitys tulee saattaa tiedoksi kunnan omistajaohjauksesta vastaavalle toimielimelle ennen sen hyväksymistä;	k	k	k	k	k/e	k/e	k/e
Vuokrattavien tilojen vuokrausprosentti 31.12.							
Koy Keskiväli; käyttö% asuntomäärän mukaan	82,34	88,10	89,80	x > 95	x > 95	x > 95	x > 95
Mäntyharjun Yrityskiinteistöt Oy	78,48	77,67	75,00	x > 80	x > 80	x > 80	x > 80

4 KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
KESKUSVAALILAUTAKUNTA				
Toimintatulot	7 153		13 100	100,0 %
Toimintamenot	-36 658	-25 860	-20 100	-22,3 %
Toimintakate	-29 505	-25 860	-7 000	-72,9 %
Laskennalliset kustannukset	29 505	25 860	7 000	-72,9 %
Tilikauden yli-/alijäämä	0	0	0	0,0 %

4.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
TARKASTUSLAUTAKUNTA				
Toimintatulot	71			
Toimintamenot	-18 761	-19 780	-22 700	14,8 %
Toimintakate	-18 691	-19 780	-22 700	14,8 %
Laskennalliset kustannukset	5 529	19 780	22 700	14,8 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-13 161	0	0	0,0 %

Kuntalain 121 § mukaisesti tarkastuslautakunnan tehtävät ovat:

1. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
2. huolehtia kunnan ja sen tytäryhtiöiden tarkastuksen yhteensovittamisesta sekä
3. valvoa KuntaL 84 §:ssä säädetyn luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

4.3 KUNNANVALTUUSTO

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
KUNNANVALTUUSTO				
Toimintamenot	-47 500	-56 020	-57 000	1,7 %
Toimintakate	-47 500	-56 020	-57 000	1,7 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-47 500	-56 020	-57 000	1,7 %

4.4 HALLINTOPALVELUT

Keskeiset muutokset:

- Essoten kuntayhtymä on lakkautettu 1.1.2023 lähtien
- Pelastustoimi siirtyy osaksi 1.1.2023 toimintansa aloittavaa Etelä-Savon hyvinvointialuetta
- Kuntouttava työtoiminta (työpaja) siirtyy osaksi 1.1.2023 toimintansa aloittavaa Etelä-Savon hyvinvointialuetta
- pääteaineiston digitalisointi siirtyy vuoden 2023 talousarviossa osaksi rakennusvalvontaa
- talousarvio sisältää määrärahavarauksen MPY:n toteuttamalle haja-asutusalueen laajakaistahankkeelle

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
KUNNANHALLITUS LTK				
Toimintatulot	1 017 579	619 280	524 600	-15,3 %
Toimintamenot	-33 379 039	-37 171 360	-3 686 000	-90,1 %
Toimintakate	-32 361 460	-36 552 080	-3 161 400	-91,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-11 725	-11 720	-11 700	-0,2 %
Laskennalliset kustannukset	394 414	478 550	1 049 400	119,3 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-31 978 772	-36 085 250	-2 123 700	-94,1 %

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
ELINVOIMA				
Toimintatulot	7 970		148 500	100,0 %
Toimintamenot	-196 209	-274 910	-777 900	183,0 %
Toimintakate	-188 239	-274 910	-629 400	128,9 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-188 239	-274 910	-629 400	128,9 %

Strategian painopiste:	Talous ja päätöksenteko		
Strategian tavoite:	Tiedolla ja taidolla johtaminen		
Toiminnallinen tavoite:	Tuotetaan parempaa tietoa päätöksenteon ja työn suunnittelun tueksi		
Toimenpide tai avaintulos:	Otetaan käyttöön Kuntamaisema -raportointi		
Merkittävimmät riskit:	Talouden ennustettavuus ja kehitys		
Mittari:	Talouden toteumasta tuotetaan raportti kunnanhallitukselle kuukausittain		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0 %	100 %	%

Strategian painopiste:	Talous ja päätöksenteko		
Strategian tavoite:	Älykäs sopeuttaminen		
Toiminnallinen tavoite:	Sopeutetaan hallitusti palvelutuotanto vastaamaan resursseja		
Toimenpide tai avaintulos:	Minimoidaan suunnitelmavuosien alijäämä		
Merkittävimmät riskit:	Päätöksentekokyky		
Mittari:	Vuositulostavoite vuonna 2024		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	-3,1 M€ %	0 €	%

Strategian painopiste:	Elinkeinojen menestys		
Strategian tavoite:	Palvellaan yrityksiä erinomaisesti		
Toiminnallinen tavoite:	Yritysten menestyminen		

Toimenpide tai avaintulos:	Autetaan osaavan työvoiman saannissa ja jatkuvan vuoropuhelun kautta saada tietoa palvelutarpeista		
Merkittävimmät riskit:	Taantuman vaikutus elinkeinoelämään		
Mittari:	Taloustutkimuksen haastattelu yrityksille (kokonaistyytyväisyys)		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	v. 2021 6,92	v. 2023 7,5	%

Hyvinvointisuunnitelman painopiste:	Mielen hyvinvoinnin tukeminen		
Hyvinvointisuunnitelman tavoite:	Kuntalaisilla on mahdollisuus asioiden hoitamiseen fyysisesti sekä verkon kautta		
Toiminnallinen tavoite:	Asiointiliikenteen jatkuvuuden turvaaminen		
Toimenpide tai avaintulos:	Asiointiliikennekilpailutuksen onnistuminen		
Merkittävimmät riskit:	Tarjoustensaaminen / hinta		
Mittari:	Reittien määrä		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	7	100 %	%

Hyvinvointisuunnitelman painopiste:	Mielen hyvinvoinnin tukeminen		
Hyvinvointisuunnitelman tavoite:	Työllisyyspalveluita on saatavilla henkilökohtaisesti ja paikallisesti		
Toiminnallinen tavoite:	Paikallisen, henkilökohtaisen palvelumallin kehittäminen työllisyyspalveluissa		
Toimenpide tai avaintulos:	Aktiivinen osallistuminen TE25-hankkeen valmisteluun		
Merkittävimmät riskit:	Työmarkkinat ja työnhakijat eivät kohtaa		
Mittari:	Malli paikallisesta työllisyyspalvelusta		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0 %	100 %	%

4.4.1 Kunnanhallitus

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Kunnanhallitus				
Toimintatulot	4 840			
Toimintamenot	-370 444	-465 190	-487 800	4,9 %
Toimintakate	-365 604	-465 190	-487 800	4,9 %
Laskennalliset kustannukset	260 941	230 770	59 100	-74,4 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-104 664	-234 420	-428 700	82,9 %

4.4.2 Yleishallinto

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Yleishallinto				
Toimintatulot	207 341	254 200	224 600	-11,6 %
Toimintamenot	-2 958 724	-3 445 800	-2 688 200	-22,0 %
Toimintakate	-2 751 383	-3 191 600	-2 463 600	-22,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-11 725	-11 720	-11 700	-0,2 %
Laskennalliset kustannukset	887 612	894 790	990 300	10,7 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 875 497	-2 308 530	-1 485 000	-35,7 %

4.4.3 Ympäristöpalvelut

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Ympäristöpalvelut				
Toimintamenot	-173 244	-230 000	-210 000	-8,7 %
Toimintakate	-173 244	-230 000	-210 000	-8,7 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-173 244	-230 000	-210 000	-8,7 %

4.5 SIVISTYSPALVELUT

Keskeiset muutokset:

- Ruokapalvelut on ulkoistettu 1.1.2023 alkaen
- Hyvinvointialueen aloittamisen mukanaan tuomat toiminnalliset muutokset

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
SIVISTYSLAUTAKUNTA				
Toimintatulot	1 046 476	828 950	751 400	-9,4 %
Toimintamenot	-10 515 915	-10 440 700	-10 541 776	1,0 %
Toimintakate	-9 469 440	-9 611 750	-9 790 376	1,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-24 599	-60 010	-107 500	79,1 %
Laskennalliset kustannukset	-329 982	-392 130	-700 400	78,6 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-9 824 021	-10 063 890	-10 598 276	5,3 %

Strategian painopiste:	Talous ja päätöksenteko		
Strategian tavoite:	Tiedolla ja taidolla johtaminen, älykäs sopeuttaminen		
Toiminnallinen tavoite:	Kehitämme tiedolla johtamisen käytäntöjä		
Toimenpide tai avaintulos:	Sivistyslautakunta saa säännöllisesti hyödyllistä ja vertailevaa tietoa talousarvion toteutumisesta (kustannukset / asukas, vertailu muihin kuntiin)		
Merkittävimmät riskit:	Päätöksenteon tueksi tuotettavan tiedon on oltava käsiteltävien asioiden kannalta relevanttia		
Mittarit			
Mittari 1:	Otetaan käyttöön Kuntamaisema -raportointi		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0 %	100 %	%
Mittari 2:	Lautakunnan antama palaute "Tyytyväisyys saamaani tietoon lautakunnan talouden tilasta (asteikolla 1–5)"		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0 % (ei mitattu)	yli 70 % (ka. yli 3,5)	%

Strategian painopiste:	Aktiviteetit ja luonto
Strategian tavoite:	Monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri-, liikunta- ja luontoaktiviteetit
Toiminnallinen tavoite:	Kunnan monipuolinen kulttuurielämä säilyy vireänä ja monipuolistuu entisestään. Sivistyspalveluiden toimijat edistävät asukkaiden terveyttä, osallisuutta ja hyvinvointia liikunnan, taiteen ja kulttuurin keinoin, huolehtivat kuntalaisten kulttuuristen oikeuksien toteutumisesta sekä edistävät taide ja kulttuuripalvelujen yhdenvertaista saavutettavuutta

Toimenpide tai avaintulos:	Sivistyspalveluiden yksiköt suunnittelevat ja toteuttavat monipuolisesti kulttuuri- ja liikuntatoimintaa lähiympäristössä (toimintasuunnitelmat)		
Merkittävimmät riskit:	Palvelujen tuottamisen kustannusten nousu. Kuntaan laaditun kulttuurihyvinvointisuunnitelman puutteellinen toteutus tai huomioimatta jättäminen.		
Mittarit			
Mittari 1:	Kulttuurihyvinvointisuunnitelman mukaisen toiminnan toteuttaminen		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	70 %	100%	%

Hyvinvointisuunnitelman painopiste:	Terveellisten elintapojen edistäminen		
Hyvinvointisuunnitelman tavoite:	Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy		
Toiminnallinen tavoite	Tehostetaan liikuntapaikkoihin ja liikuntatoimintaan liittyvää tiedottamista ja yhteistyötä		
Toimenpide tai avaintulos	Mäntyharjun liikuntapaikat sekä ohjatun- ja omaehtoisen liikunnan mahdollisuudet ovat hyvin kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden tiedossa		
Merkittävimmät riskit	Liikuntapaikkoihin tehtyjä panostuksia ei saada täysin hyödynnettyä ilman kattavaa tiedottamista ja toimivaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Liikuntaneuvonnan ja elintapaohjauksen alueelliset resurssit jäävät hyödyntämättä, ellei yhdyspintatyö ole kunnassa organisoitua		
Mittarit			
Mittari 1:	Liikunnan edistämisen verkosto tai kumppanuuspöytä on perustettu ja se koordinoi liikuntaan liittyvää yhteistyötä ja viestintää (verkosto koostuu liikuntapalvelujen käyttäjistä sekä seura- ja yhdistys- ja kuntatoimijoista)		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	25 %	100 %	%
Mittari 2:	Liikuntaneuvonnan yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa käynnistynyt ja vastuut nimetty		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0 %	100 %	%

Hyvinvointisuunnitelman painopiste:	Mielen hyvinvoinnin tukemien		
Hyvinvointisuunnitelman tavoite:	Kuntalaisten kokemus osallisuus vahvistuu ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa elinympäristönsä asioihin		
Toiminnallinen tavoite	Sivistyslautakunnan alaisuudessa järjestettävässä toiminnassa huomioidaan kuntalaisten osallisuuden edistäminen		
Toimenpide tai avaintulos	Osallisuuden edistämisen toimintatavat on kuvattu ja sivistyslautakunnan alaisissa toimintayksiköissä. Kuntalaisilla ja palvelun käyttäjillä on mahdollisuus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin		
Merkittävimmät riskit	Ilman selkeää toimintaohjetta ja tukea osallisuuden edistämiseen, toimet voivat jäädä yksittäisiksi ja vaikutuksiltaan vähäisiksi		
Mittarit			
Mittari 1:	Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin prosessi on kuvattu ja se on osa lautakunnan ja sen alaisten viranhaltijoiden päätöksentekoa		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	25 %	100 %	%
Mittari 2:	Lautakunnan alaisten yksiköiden toimintasuunnitelmissa on kuvattu, miten kuntalaisilla on mahdollisuus osallistua toiminnan kehittämiseen / suunnitteluun		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0 % (ei mitattu)	100	%

4.5.1 Sivistyslautakunnan hallinto

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Sivistysltk hallinto				
Toimintatulot	21 111			
Toimintamenot	-328 739	-261 710	-278 760	6,5 %
Toimintakate	-307 629	-261 710	-278 760	6,5 %
Laskennalliset kustannukset	283 639	189 070	211 700	12,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-23 989	-72 640	-67 060	-7,7 %

4.5.2 Varhaiskasvatus

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Varhaiskasvatus				
Toimintatulot	183 893	108 500	110 000	1,4 %
Toimintamenot	-1 816 435	-1 935 420	-1 896 090	-2,0 %
Toimintakate	-1 632 541	-1 826 920	-1 786 090	-2,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-333	-3 630	-3 700	1,9 %
Laskennalliset kustannukset	-119 067	-114 800	-168 500	46,8 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 751 941	-1 945 350	-1 958 290	0,7 %

4.5.3 Perusopetus

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Perusopetus				
Toimintatulot	388 683	287 000	287 000	0,0 %
Toimintamenot	-5 111 416	-4 961 780	-5 215 129	5,1 %
Toimintakate	-4 722 734	-4 674 780	-4 928 129	5,4 %
Poistot ja arvonalentumiset		-31 670	-31 700	0,1 %
Laskennalliset kustannukset	-312 358	-284 420	-472 900	66,3 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-5 035 092	-4 990 870	-5 432 729	8,9 %

4.5.4 Toisen asteen koulutus

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Toisen asteen koulutus				
Toimintatulot	63 563	82 000	56 700	-30,9 %
Toimintamenot	-1 406 177	-1 430 580	-1 393 420	-2,6 %
Toimintakate	-1 342 615	-1 348 580	-1 336 720	-0,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 356	-10 330	-10 300	-0,3 %
Laskennalliset kustannukset	-85 772	-83 350	-125 800	50,9 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 430 742	-1 442 260	-1 472 820	2,1 %

4.5.5 Vapaa sivistystyö

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Vapaa sivistystyö				
Toimintatulot	176 683	129 700	130 700	0,8 %
Toimintamenot	-608 504	-530 810	-494 560	-6,8 %
Toimintakate	-431 820	-401 110	-363 860	-9,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 154		-700	100,0 %
Laskennalliset kustannukset	-31 488	-28 480	-39 300	38,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-464 462	-429 590	-403 860	-6,0 %

4.5.6 Taiteen perusopetus / Mikkelin musiikkiopisto

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Taiteen perusopetus				
Toimintamenot	-44 159	-50 030	-47 510	-5,0 %
Toimintakate	-44 159	-50 030	-47 510	-5,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-44 159	-50 030	-47 510	-5,0 %

4.5.7 Kirjastopalvelut

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Kirjastopalvelut				
Toimintatulot	44 901	51 950	42 800	-17,6 %
Toimintamenot	-400 719	-439 430	-428 850	-2,4 %
Toimintakate	-355 819	-387 480	-386 050	-0,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-427	-400	-300	-25,0 %
Laskennalliset kustannukset	-22 080	-24 040	-35 700	48,5 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-378 326	-411 920	-422 050	2,5 %

4.5.8 Nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut				
Toimintatulot	167 643	169 800	124 200	-26,9 %
Toimintamenot	-799 766	-830 940	-787 457	-5,2 %
Toimintakate	-632 123	-661 140	-663 257	0,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-20 330	-13 980	-60 800	334,9 %
Laskennalliset kustannukset	-42 856	-46 110	-69 900	51,6 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-695 309	-721 230	-793 957	10,1 %

4.6. TEKNISET PALVELUT

Keskeiset muutokset:

- Ateriapalvelut siirtyvät vuoden 2023 alusta Järvi-Saimaan palvelut Oy:n tuottamiksi.
- Talousarvio sisältää määrärahavarausten rakennusvalvonnan aineiston digitalisointiin

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
TEKNINEN LAUTAKUNTA				
Toimintatulot	6 523 047	6 578 750	5 434 800	-17,4 %
Toimintamenot	-6 919 578	-6 514 890	-5 561 170	-14,6 %
Toimintakate	-396 531	63 860	-126 370	-297,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 387 918	-1 501 810	-1 473 600	-1,9 %
Laskennalliset kustannukset	-93 084	-123 180	-358 700	191,2 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 877 533	-1 561 130	-1 958 670	25,5 %

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
RAKENNUSLAUTAKUNTA				
Toimintatulot	173 575	157 100	160 000	1,8 %
Toimintamenot	-202 721	-230 250	-298 200	29,5 %
Toimintakate	-29 146	-73 150	-138 200	88,9 %
Laskennalliset kustannukset	-6 383	-8 880	-20 000	125,2 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-35 529	-82 030	-158 200	92,9 %

Kiinteistöt

Strategian painopiste:	Talous ja päätöksenteko		
Strategian tavoite:	Pitkäjänteisyys		
Toiminnallinen tavoite:	Tuotetaan parempaa tietoa päätöksenteon ja työn suunnittelun tueksi		
Toimenpide tai avaintulos:	Päivitetyn kiinteistöstrategian pohjalta laaditaan rakennuskohtainen PTS		
Merkittävimmät riskit:	Suunnitelman tekemiseen ei sisälly merkittäviä riskejä.		
Mittarit			
Mittari 1:	Valmiina kohteita (rakennuksia) v. 2023		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	20 %	50 %	xx %

Liikuntatoimi

Strategian painopiste:	Aktiviteetit ja luonto
Strategian tavoite:	Liikunta- ja luontoaktiviteetit
Toiminnallinen tavoite:	Kunnan tarjoamilla liikuntamahdollisuuksilla tuetaan kaiken ikäisten omatoimista liikkumista.
Toimenpide tai avaintulos:	Olemassa olevien kunnan ylläpitämien kohteiden huolto-/ylläpitosuunnitelma laaditaan ja aikatauluista tiedotetaan käyttäjiä.
Merkittävimmät riskit:	Tieto ei kulje eteenpäin käyttäjille.
Mittarit	
Mittari 1:	Kohdelistaus ja aikataulutus. Kesäkohteet sekä talvikohteet.

Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
0 %	100 %	xx %

Yleiset alueet

Strategian painopiste:	Kuntaimago		
Strategian tavoite:	Brändikuva ja brändiviestintä		
Toiminnallinen tavoite:	Leikkipuistot toimivat viihtyisinä ympäristöinä ja kaikenikäisten kohtaamispaikkoina.		
Toimenpide tai avaintulos:	Leikkipuistojen kuntoa arvioidaan katsastusraporttien perusteella. Päätetään kehitettävien kohteiden määrä tulevaisuudessa. Ylläpidettävien kohteiden osalta ei tarkastuksissa ilmene turvallisuuspuutteita.		
Merkittävimmät riskit:	Leikkikenttien määrä vähenee		
Mittarit			
Mittari 1:	Listaus kehitettävistä kohteista		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0 %	100 %	xx %
Mittari 2:	Turvallisuuspuutteet		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0kpl	0 kpl	x kpl

Vesilaitos

Strategian painopiste:	Elinkeinojen menestys		
Strategian tavoite:	Monipuolisia asumismahdollisuuksia		
Toiminnallinen tavoite:	Turvallinen vesihuolto asiakkaille sekä taloudellisesti toimeen tuleva, yritystoimintaa tukeva.		
Toimenpide tai avaintulos:	Vesihuollon häiriötön toiminta laitokset huollettuna ja verkosto saneeraukset tehtynä talous luvut huomioiden.		
Merkittävimmät riskit:	Ammatillinen henkilöstö (sen puute), talous (investoinnit puute)		
Mittarit			
Mittari 1:	Vesihuollon häiriöt, toiminta häiriötöntä		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	100 %	0 %	xx %
Mittari 2:	Metriä saneerattua vesijohtoverkosta/vuosi		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	1 %	3 %	xx %

Hyvinvointisuunnitelman painopiste:	Terveellisten elintapojen edistäminen
Hyvinvointisuunnitelman tavoite:	Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy

Toiminnallinen tavoite:	Tehostetaan liikuntapaikkoihin ja liikuntatoimintaan liittyvää tiedottamista ja yhteistyötä sekä mahdollistetaan eri lajien toiminta olemassa olevilla liikuntapaikoilla		
Toimenpide tai avaintulos:	Liikuntapaikkojen ylläpitosuunnitelma hoitoluokittain tehdään ja julkaistaan. Eri lajeille varataan suoritusaikoja ja varauksista tiedotetaan. Lajikokeilujen kautta uusia harrastajia.		
Merkittävimmät riskit:	Liikuntapaikoilla tyhjäkäyntiä.		
Mittarit			
Mittari 1:	Ylläpitosuunnitelma sekä talvi- että kesäliikuntapaikoille valmis.		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0 %	100 %	xx %

4.6.1 Tekninen hallinto

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Tekninen hallinto				
Toimintatulot	40 316		37 100	100,0 %
Toimintamenot	-264 728	-193 140	-389 840	101,8 %
Toimintakate	-224 412	-193 140	-352 740	82,6 %
Laskennalliset kustannukset	225 847	185 610	248 500	33,9 %
Tilikauden yli-/alijäämä	1 435	-7 530	-104 240	1 284,3 %

4.6.2 Yhdyskuntasuunnittelu

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Yhdyskuntasuunnittelu				
Toimintatulot	1 133			
Toimintamenot	-105 736	-108 520	-105 400	-2,9 %
Toimintakate	-104 603	-108 520	-105 400	-2,9 %
Laskennalliset kustannukset	-15 242	-10 240	-18 400	79,7 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-119 845	-118 760	-123 800	4,2 %

4.6.3 Kuntatekniikka

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Kuntatekniikka				
Toimintatulot	61 787	23 740	32 600	37,3 %
Toimintamenot	-873 128	-860 000	-858 500	-0,2 %
Toimintakate	-811 341	-836 260	-825 900	-1,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-330 837	-417 760	-370 600	-11,3 %
Laskennalliset kustannukset	-84 974	-81 050	-149 900	84,9 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 227 152	-1 335 070	-1 346 400	0,8 %

4.6.4 Kiinteistöpalvelut yhteensä

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Kiinteistöpalvelut				
Toimintatulot	3 248 942	3 233 560	3 324 700	2,8 %
Toimintamenot	-3 137 598	-2 893 170	-2 843 910	-1,7 %
Toimintakate	111 344	340 390	480 790	41,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-812 318	-849 840	-851 400	0,2 %
Laskennalliset kustannukset	-12 860	-15 300	-199 300	1 202,6 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-713 834	-524 750	-569 910	8,6 %

Kiinteistöpalvelut

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Kiinteistöpalvelut				
Toimintatulot	2 921 369	2 883 140	2 897 500	0,5 %
Toimintamenot	-2 125 112	-1 968 740	-2 075 210	5,4 %
Toimintakate	796 258	914 400	822 290	-10,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-788 163	-786 840	-775 500	-1,4 %
Laskennalliset kustannukset	-12 860	-11 290	-147 000	1 202,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 765	116 270	-100 210	-186,2 %

Elinkeinotoiminnan ulosvuokraus

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Elinkeinotoiminnan ulosvuokraus				
Toimintatulot	327 572	350 420	427 200	21,9 %
Toimintamenot	-1 012 487	-924 430	-768 700	-16,8 %
Toimintakate	-684 914	-574 010	-341 500	-40,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-24 155	-63 000	-75 900	20,5 %
Laskennalliset kustannukset	0	-4 010	-52 300	1 204,2 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-709 069	-641 020	-469 700	-26,7 %

4.6.5 Teknisten palveluiden sisäiset palvelut

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Teknisen palvelualueen sisäiset palvelut				
Toimintatulot	642 448	764 230	740 400	-3,1 %
Toimintamenot	-582 919	-633 480	-734 320	15,9 %
Toimintakate	59 529	130 750	6 080	-95,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-25 858	-24 030	-19 100	-20,5 %
Laskennalliset kustannukset	-72 220	-42 090	-129 000	206,5 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-38 548	64 630	-142 020	-319,7 %

4.6.6 Vesihuoltolaitos

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Vesihuolto - taseyksikkö				
Toimintatulot	939 337	860 750	951 200	10,5 %
Toimintamenot	-651 046	-524 340	-548 000	4,5 %
Toimintakate	288 291	336 410	403 200	19,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-218 906	-210 180	-232 500	10,6 %
Laskennalliset kustannukset	0	-49 460	-96 300	94,7 %
Tilikauden yli-/alijäämä	69 385	76 770	74 400	-3,1 %

4.6.7 Maa- ja metsätalous

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	Muutos %
Metsätalous				
Toimintatulot	317 765	401 800	348 800	-13,2 %
Toimintamenot	-99 407	-76 300	-81 200	6,4 %
Toimintakate	218 358	325 500	267 600	-17,8 %
Laskennalliset kustannukset	-8 686	-7 190	-14 300	98,9 %
Tilikauden yli-/alijäämä	209 671	318 310	253 300	-20,4 %

5 INVESTOINTIOSA

Investointisuunnitelma 2023-2025	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Keskuskeittiö	2 000 000	2 500 000	
Miekankoski, vesihuollon järjestämiseen liittyvät työt	25 000		
Museorakennukset			
Iso-Pappila			50 000
Rautatieasema		50 000	
Miekankoski		20 000	20 000
Vesilaitos			
jv-pumppaamot		25 000	25 000
Luuminniemi varavoima	30 000		
Verkoston saneeraus	250 000	200 000	200 000
Jätevedenpuhdistamo vesikatto		25 000	150 000
Vedenkäsittelylaitoksen ilmastinaltaat		30 000	
Terveyskeskuksen rakennekorjaukset	150 000	150 000	150 000
Lukio turvallisuusratkaisut	70 000		
Turvallisuusratkaisut, mustikkatassu		30 000	
Teletalon muutostyöt		100 000	
kehittäminen 2 vaihe	40 000		
Liikenneväylät	200 000	150 000	100 000
kuntoradan valaistuksen uusiminen 6 km	25 000		
Maa-alueiden / osakkeiden hankinta	100 000	100 000	100 000
Kirjasto kalustehankinnat	26 000		
Yhtenäiskoulu kalustehankinnat	20 000		
Lukio kalustehankinnat	20 000		
Sivistys kalustehankinnat		50 000	50 000
Yhteensä netto	2 956 000	3 430 000	845 000

6 TULOSLASKELMAOSA

MÄNTYHARJUN KUNTA
TULOSLASKELMA

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoinen					
TOIMINTATUOTOT	5 790 569	5 196 500	4 762 500	4 778 600	4 778 600
Myyntituotot	2 306 939	2 245 490	1 610 600	1 626 700	1 626 700
Maksutuotot	429 821	356 100	358 000	358 000	358 000
Tuet ja avustukset	903 433	407 850	451 600	451 600	451 600
Muut toimintatuotot	2 150 377	2 187 060	2 342 300	2 342 300	2 342 300
TOIMINTAKULUT	-48 331 080	-51 746 190	-18 694 946	-19 172 400	-19 526 100
Henkilöstökulut	-9 794 093	-9 983 260	-9 197 872	-9 481 292	-9 671 532
Palvelujen ostot	-34 000 206	-37 400 760	-5 739 594	-5 857 548	-5 974 708
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 029 848	-1 811 750	-1 570 440	-1 633 200	-1 665 900
Avustukset	-709 355	-725 640	-842 900	-842 900	-842 900
Muut toimintakulut	-1 797 578	-1 824 780	-1 344 140	-1 357 460	-1 371 060
TOIMINTAKATE	-42 540 511	-46 549 690	-13 932 446	-14 393 800	-14 747 500
VEROTULOT	23 747 682	23 087 000	13 468 000	12 852 000	13 020 000
VALTIONOSUUDET	19 543 567	20 016 250	1 987 100	0	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	358 124	124 340	83 700	63 700	63 700
Korkotuotot	27 192	27 340	25 300	25 300	25 300
Muut rahoitustuotot	461 097	230 000	214 800	214 800	214 800
Korkokulut	-110 921	-113 000	-151 600	-171 600	-171 600
Muut rahoituskulut	-19 244	-20 000	-4 800	-4 800	-4 800
VUOSIKATE	1 108 861	-3 322 100	1 606 354	-1 478 100	-1 663 800
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 424 243	-1 573 540	-1 592 800	-1 650 000	-1 650 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 424 243	-1 573 540	-1 592 800	-1 650 000	-1 650 000
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	179 839				
Satunnaiset tuotot	179 839				
TILIKAUDEN TULOS	-135 543	-4 895 640	13 554	-3 128 100	-3 313 800
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-135 543	-4 895 640	13 554	-3 128 100	-3 313 800

MÄNTYHARJUN KUNTA
TULOSLASKELMA

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoinen ja sisäinen					
TOIMINTATUOTOT	8 775 870	8 184 080	7 032 400	7 048 500	7 048 500
Myyntituotot	3 787 539	3 730 180	2 394 500	2 410 600	2 410 600
Maksutuotot	431 101	356 100	358 000	358 000	358 000
Tuet ja avustukset	903 433	407 850	451 600	451 600	451 600
Muut toimintatuotot	3 653 797	3 689 950	3 828 300	3 828 300	3 828 300
TOIMINTAKULUT	-51 316 381	-54 733 770	-20 964 846	-21 442 300	-21 796 000
Henkilöstökulut	-9 794 093	-9 983 260	-9 197 872	-9 481 292	-9 671 532
Palvelujen ostot	-35 399 754	-38 846 100	-6 488 594	-6 606 548	-6 723 708
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 056 680	-1 851 100	-1 605 340	-1 668 100	-1 700 800
Avustukset	-709 355	-725 640	-842 900	-842 900	-842 900
Muut toimintakulut	-3 356 498	-3 327 670	-2 830 140	-2 843 460	-2 857 060
TOIMINTAKATE	-42 540 511	-46 549 690	-13 932 446	-14 393 800	-14 747 500
VEROTULOT	23 747 682	23 087 000	13 468 000	12 852 000	13 020 000
VALTIONOSUUDET	19 543 567	20 016 250	1 987 100	0	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	358 124	124 340	83 700	63 700	63 700
Korkotuotot	27 192	27 340	25 300	25 300	25 300
Muut rahoitustuotot	476 310	230 000	230 000	230 000	230 000
Korkokulut	-110 921	-113 000	-151 600	-171 600	-171 600
Muut rahoituskulut	-34 457	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
VUOSIKATE	1 108 861	-3 322 100	1 606 354	-1 478 100	-1 663 800
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 424 243	-1 573 540	-1 592 800	-1 650 000	-1 650 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 424 243	-1 573 540	-1 592 800	-1 650 000	-1 650 000
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	179 839				
Satunnaiset tuotot	179 839				
TILIKAUDEN TULOS	-135 543	-4 895 640	13 554	-3 128 100	-3 313 800
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-135 543	-4 895 640	13 554	-3 128 100	-3 313 800

7 RAHOITUSOSA

MÄNTYHARJUN KUNTA
RAHOITUSLASKELMA

Rahoitusosa

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 108 861	-3 322 100	2 013 354	-1 071 100	-1 256 800
Satunnaiset erät	179 839	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	83 653	-33 040	-63 000	-63 000	-63 000
	1 372 353	-3 355 140	1 950 354	-1 134 100	-1 319 800
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 441 226	-1 820 000	-2 956 000	-3 430 000	-845 000
Rahoitusosuudet investointeihin	9 730	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	148 985	33 040	0	0	0
	-2 282 510	-1 786 960	-2 956 000	-3 430 000	-845 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-910 157	-5 142 100	-1 005 646	-4 564 100	-2 164 800
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainauksen vähennykset	87 931	87 930	87 900	87 900	87 900
	87 931	87 930	87 900	87 900	87 900
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2 000 000	4 000 000	6 000 000	3 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 059 956	-2 116 400	-1 200 000	-1 530 000	-1 200 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 000 000	0	0	0	0
	1 940 044	-116 400	2 800 000	4 470 000	1 800 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	111 159	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	385	0	0	0	0
Saamisten muutos	231 981	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-672 649	0	0	0	0
	-329 125	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	1 698 849	-28 470	2 887 900	4 557 900	1 887 900
Rahavarojen muutos	788 692	-5 170 570	1 882 254	-6 200	-276 900
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	4 214 937	0	0	0	0
Rahavarat 1.1.	3 352 322	0	0	0	0
	862 615	0	0	0	0

8 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

MÄNTYHARJUN KUNNAN HENKILÖSTÖSUUNNITELMA v.2023-2025				
	2022	2023	2024	2025
00013103 KUNNANHALLITUS				
Kunnanjohtaja	1	1	1	1
Hallinto- ja talousjohtaja	1	1	1	1
Taloussuunnittelija	1	1	1	1
Kirjanpitäjä	1	0	0	0
Hallintosihteeri	1	1	1	1
tiedonhallintasuunnittelija	1	1	1	1
Palvelusihteeri	1	1	1	1
Henkilöstösuunnittelija	0,6	0,9	0,9	0,9
It-suunnittelija	2	2	2	2
Työsuojelupäällikkö	0,1	0,1	0,1	0,1
Markkinointipäällikkö	1	0	0	0
Markkinointisihteeri		0,4	0,4	0,4
Elinvoimakehittäjä	0,4	1	0,6	
Yksilövalmentaja	1	0	0	0
Työvalmentaja	2	0	0	0
Työpajavastaava / työllisyysko	1	1,6	1,6	0
Tukityöllistetyt KUNNANHALL	4	4	4	4
Yhteensä	19,1	16	15,6	13,4
00020020 SIVISTYSLAUTAKUNTA				
VARHAISKASVATUS				
Varhaiskasvatuksenjohtaja	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja/	12	12	12	12
varhaiskasvatuksen erityisope	0	1	1	1
Lastenhoitaja	15	15	14	14
Ryhmäavustaja	3	3	3	3
Perhepäivähoitajat	2	2	2	2
Yhteensä	33	34	33	33
SIVISTYST.HALL., PERUSOPETUS, LUKIO JA KANSAL.OPISTO				
Sivistysjohtaja	1	1	1	1
Rehtori	2	2	2	2
Kans.op. rehtori	0,8	0,8	0,8	0,8
Palvelusihteeri	1,5	1,5	1,5	1,5
Koulukuljetuskoordinaattori		0,5	0,5	0,5
Henkilöstösuunnittelija	0,3	0	0	0
Koulusihteeri	1,5	1,5	1,5	1,5
Kansalaisopiston sihteeri	0,5	0,5	0,5	0,5
Hyvinvointikoordinaattori	1	1	1	1

	2022	2023	2024	2025
Esiluokanopettaja	2	2	2	2
Luokanopettaja	17	16	15	15
Lehtori	19	17	16	16
Erityisluokanopettaja	2	2	2	2
Erityisopettaja	5	5	5	5
Tuntiopettaja vak./ma.	8	10	9	9
Kansalaisopisto päätoimiset o	3	3	3	3
Kansalaisopisto tuntiopettajat	4,55	4,55	4,55	4
Kansalaisopiston koulutussuu	1	1	1	1
varhaiskasvatuksen erityisope	1	0	0	0
koulunkäyntiohjaaja	12,9	9,3	9,3	9,3
koulunkäyntiohjaaja ma	2,3	3,2	3,2	2,2
Yhteensä	86,35	81,85	78,85	77,3
Nuorisotyöntekijä	1	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	1
Nuoriso-ohjaaja	1	1	1	1
Yksilövalmentaja	1	1	1	1
Vapaa-aikasihteeri	1	1	1	1
Kulttuurituottaja	1	1	1	1
Kirjastotoimenjohtaja	0,2	0,2	0,2	0,2
Informaatikko	2	2	2	2
Kirjastovirkailija	2	2	2	2
Palveluneuvoja	1	1	1	1
uimaopettaja ma		0,1	0,1	0,1
Kinon työntekijät ma	1	1	1	1
Museon kesätyöntekijä ma	0,4	0,4	0,4	0,4
Yhteensä	12,6	12,7	12,7	12,7
00050010 TEKNINEN LAUTAKUNTA				
Tekninen johtaja	1	1	1	1
Maankäyttökoordinaattori	1	1	1	1
Ylläpitöpäällikkö	1	1	1	1
Ruoka- ja puhtauspalvelupääll	1	0	0	0
Palvelupäällikkö	1	1	1	1
Kirjanpitäjä		1	1	1
Palvelusihteeri	1	0	0	0
Toimistotyöntekijä	0,2	0	0	0
Kunnossapitotyönjohtaja	1	1	1	1
Työnjohtaja, työhönosallist.		1	1	1
Ammattimies	7	6	6	6
Liikuntapaikkamestari	1	1	1	1
Liikuntapaikkahoitaja	1,5	1,5	1,5	1,5
Vesihuoltomestari	1	1	1	1

	2022	2023	2024	2025
Vesi- ja viemärlaitoksen hoita	2,75	2,75	2,75	2,75
Ruokapalveluvastaava	2	0	0	0
Kokki, dieetikokki	9	0	0	0
Ravitsemustyöntekijä	2	0	0	0
Yhteensä	33,45	19,25	19,25	19,25
00060000 RAKENNUSLAUTAKUNTA				
Rakennustarkastaja	1	1	1	1
Palvelusihteeri	1	1	1	1
Toimistotyöntekijä	0,8	1	1	1
Skannaaja 1		1	1	1
Yhteensä	2,8	4	4	4
Yhteensä	187,3	167,8	163,4	159,65